

תבחינים לתקצוב מוסדות המכשירים עו"ה: אוניברסיטאות ומכללות אקדמיות לחינוך, עבור תכנית "אקדמיה - כיתה", שותפות לחיזוק ההוראה, בשנה"ל תשפ"א ואילך

תקנה תקציבית: 68-01-05 מרכז קרנות 200035305

רקע כללי:

איכות ההוראה משפיעה על התפתחותם הקוגניטיבית והרגשית של הלומדים במערכת החינוך, מכאן שהכשרתם של עובדי ההוראה חייבת להיות איכותית, רלוונטית ומשמעותית. ההתנסות המעשית של המתכשר להוראה צריכה להתקיים בתנאי אמת, בגני הילדים ובבתי-הספר, בליווי המוסדות האקדמיים המכשירים, כך שהמורה החדש יוכל להשתלב בצורה מיטבית במערכת החינוך. תכנית "אקדמיה-כיתה" פותחה על רקע ההבנה שהמוסדות האקדמיים להכשרת המורים צריכים להיות קשובים ורלבנטיים לצורכי המציאות החינוכית, להעמיק את מעורבותם במתן מענה ליעדי מערכת החינוך, תוך שיתוף עם מנהלי מוסדות חינוך, מפקחים במחוזות וגורמים ברשויות המקומיות ובמרכזי הפסג"ה.

באתר "אקדמיה-כיתה" ניתן למצוא תיאור ופרוט רחב של התכנית, מטרותיה ועקרונותיה, נהלי יישומה, מסגרות תמיכה וליוי לתכנית, מהות השינוי וההתאמה הנדרשת אצל כל אחד מהשותפים בתכנית.

<http://academia-kita.macam.ac.il>

מטרת המהלך:

המטרה המרכזית:

ביסוס שותפות בין מוסדות אקדמיים להכשרת מורים לבין מוסדות החינוך בארץ, לצורך קידום למידה משמעותית, על ידי שיפור איכות תהליכי ההכשרה, הקליטה, ההוראה והפיתוח המקצועי של עובדי ההוראה, בד בבד עם קידום חווית הלמידה במוסדות החינוך עצמם.

מטרות משנה:

1. טיוב הכשרת עובדי ההוראה באמצעות הגדלת ההתנסות הקלינית בשדה והידוק שיתופי הפעולה בין אקדמיה לשדה.
2. העמקת הקשר האישי בין מורים לתלמידים באמצעות הרחבת סגל ההוראה בכיתות.
3. ביסוס הקשר בין הפרקטיקה לבין התיאוריה במהלך ההכשרה להוראה.
4. חיזוק למידה משמעותית באמצעות התאמת תהליכי ההכשרה במוסדות האקדמיים.
5. עידוד חדשנות בהוראה ובלמידה באמצעות פיתוח מקצועי של מורה ותיק לצד סטודנטים להוראה.
6. צמצום נשירת עובדי הוראה בשנים הראשונות לעבודתם ועידוד נכונותם להתמיד בהוראה.
7. פיתוח מגוון מסלולי קריירה בהוראה ובחינוך, למימוש היכולות של סגלי ההוראה.
8. ביסוס שותפות בין מוסדות אקדמיים לבין מערכת החינוך על כלל יעדיה ומסגרותיה.

9. פיתוח רצף פדגוגי בין מוסדות אקדמיים להכשרת מורים לבין בתי ספר וגני ילדים.
10. מיצוב מעמד ההוראה כפרופסיה וביסוסה כעיסוק פרקטי-רפלקטיבי, המחייב למידה מתמשכת לאורך הקריירה.

דגשים:

1. תכנית "אקדמיה-כיתה" מכוונת לשילוב סטודנטים במהלך לימודיהם, בבתי ספר יסודיים, על יסודיים וגני הילדים, למשך יומיים בשבוע לפחות, בהיקף של 12-15 שעות בשבוע, ככוח הוראה נוסף בתוך מוסדות החינוך. הסטודנטים בתכנית יפעלו בחלק מן ההתנסות בהוראה במתכונת של "הוראה בצמד", שבה מורה מנוסה חונך סטודנט כמורה טירון. המנוסה הינו מורה עתיר ניסיון (expert) מוכשר ומיומן בתחומו, ואילו הטירון הינו סטודנט מתלמד (novice) המתכשר להוראה. המורה המנוסה יהיה "מורה מכשיר" לסטודנט, שותפו להוראה בצמד.

כל סטודנט יתנסה בנוסף לדגם ה"הוראה בצמד" גם בדגמי הוראה נוספים ומגוונים, בהם הוראה: קבוצתית, יחידאית-פרטנית ועוד. כמו כן, יצטרף הסטודנט גם לפעילויות בית ספריות שאינן הוראה בכיתה: ימי הורים, טקסים, הנחיית וועדות תלמידים, טיולים וכיוצא בזה.

יובהר כי בתקופת הקורונה, ההתנסות בהוראה תתקיים בהתאם לפעילות המותרת ולמגבלות החלות בתי הספר וגני הילדים. ככלל, הסטודנטים נחשבים כזוות אינטגרלי של המוסד החינוכי ומגיעים באופן קבוע (כל עוד הדבר מתאפשר בהתאם למגבלות הבריאות). הנהלים הרלוונטיים לתקופה זו מופיעים גם ב"לומדים בבטחון" וגם באורחות חיים של אגפי הגיל. במקרים בהם הלמידה תתקיים באופן מקוון, גם ההתנסות בהוראה תתקיים מרחוק. הסטודנטים ישתתפו באספות הורים, בשיעורים פרטניים ובשיעורי כיתה מרחוק. בהתאם לכך, הערכת הסטודנטים תשלב גם הערכת ההתנסות וההוראה מרחוק.

2. התכנית מיועדת לסטודנטים המתכשרים להוראה, המשתייכים לאחת מהקבוצות הבאות:

- סטודנטים באוניברסיטאות הלומדים לקראת קבלת תעודת הוראה, בשנת הלימודים בה מתקיימת ההתנסות המעשית.
- סטודנטים סדירים במכללות האקדמיות לחינוך הלומדים בשנה ג'.
- סטודנטים במכללות האקדמיות לחינוך הלומדים בתכנית המצוינים בשנה ג'.
- סטודנטים בעלי תואר אקדמי הלומדים במכללות האקדמיות לחינוך לקראת קבלת תעודת הוראה, בשנת ההתנסות המעשית (ניתן גם בשנה הראשונה).
- סטודנטים בעלי תואר אקדמי המתכשרים להוראה בתכנית M.Teach, בשנה הראשונה ללימודיהם, ובתנאי שעמדו בתנאי הקבלה ללימודים בתכנית ה-M.Teach.

3. על מנת לשלב סטודנטים מהחוגים לחינוך מיוחד, על המוסד המכשיר להציג את אופן שילובם בבתי הספר ובגנים, בהתייחסות לשאר הגורמים הפועלים באותו מרחב (סייעות, בנות שירות, ש"שים ועוד).

4. סטודנטים המשתתפים בתכנית "אקדמיה-כיתה" יקבלו עד 700 ש"ח עבור נסיעות למקום ההתנסות, לשנת לימודים במידה והם מתנסים במשך יומיים בשבוע, ו- עד 2,200 ש"ח במידה והם מתנסים שלושה ימים.

5. לצורך עמידה בתנאי של שלושה ימי התנסות בבית הספר או בגן הילדים ולצורך קבלת דמי נסיעות על סך 2,200 ש"ח לסטודנט, על מתאם האקדמי להציג בכל אחד משני מועדי התיאום והבקרה וכחלק מדו"ח הביצוע של המוסד המכשיר סימוכין להתנסות במודל 3 ימים או יומיים ולפחות 60 שעות גמישות לכל סטודנט.

הרכיבים המתוקצבים:

הערות	עלות לשנה"ל	רכיב
אין להוריד תקורות במידה ובגלל הקורונה מוסדות החינוך ייסגרו, יופחת החלק היחסי מהתקציב המאושר	700 ש"ח להתנסות של יומיים בבית ספר/גן, 2,200 ש"ח להתנסות של שלושה ימים בבית ספר/גן	נסיעות לסטודנט
לפי ערך שעת הוראה למכללה/ אוניברסיטה	0.2 ש"ח לסטודנט	תגבור הדרכה פדגוגית
עד 60 סטודנטים – 2 ש"ח לפי ערך שעת הוראה למכללה/ אוניברסיטה	500 ש"ח לסטודנט	מתאם אקדמי
עד שני סטודנטים, שני סטודנטים 15,000 ש"ח עלות מעביד	8000 ש"ח עלות מעביד	מורה מכשיר/ה / גגנת מכשירה
יכול בנוסף להיות מורה מכשיר של סטודנט אחד לכל היותר	500 ש"ח לסטודנט	מקשר בית ספרי
	1000 ש"ח לסטודנט	פיתוח מקצועי

התקציב לתכנית הינו תוספתי ולכן האישור הוא לשנת לימודים אחת.

1. סטודנטים המשתתפים בתכנית "אקדמיה-כיתה" יקבלו עד 700 ש"ח עבור נסיעות למקום ההתנסות לשנת לימודים במידה והם מתנסים במשך יומיים בשבוע, ו- עד 2,200 ש"ח במידה והם מתנסים במשך שלושה ימים.

2. תגבור ההדרכה הפדגוגית: תוספת 2 ש"ח למוסד המכשיר, לכל קבוצה של 10 סטודנטים המשתתפים בתכנית, לפי ערך שעת הוראה למכללה/אוניברסיטה.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל עובדי הוראה
אגף הכשרה אקדמית וקשרי מל"ג ות"ת

- החישוב הוא על פי 0.2 ש"ש לכל סטודנט המשתתף בתכנית. תקצוב קבוצות שמספרן נמוך או גבוה מ-10 סטודנטים, יחושב עפ"י התחשיב של 0.2 ש"ש ללומד.
3. תקצוב מתאם אקדמי במוסד המכשיר יהיה בגובה 500 ש"ש לכל סטודנט בתכנית, לשנה. במוסדות עם פחות מ-60 סטודנטים, יקבל המתאם האקדמי תגמול על סך 2 ש"ש לפחות (שווה ערך ל – 30,000 ש"ש לערך).
4. תקצוב מורים וגננות מכשירים יהיה כדלהלן:
- א. מורה מכשיר בבית הספר יתוקצב בסך 8,000 ש"ש לשנה עבור סטודנט אותו הוא חונך בתכנית. גננת מכשירה תתוקצב בסך 8,000 ש"ש לשנה עבור סטודנט אותו היא חונכת בגנה. במידה ומורה או גננת מכשירים חונכים שני סטודנטים, הם יתוקצבו בסך 15,000 ש"ש לשנה עבור שני הסטודנטים. **אין אפשרות לחנוך יותר משני סטודנטים.**
- ב. אם המוסד המכשיר בוחר לפצל את שעות ההתנסות של הסטודנט בין שתי דיסציפלינות, יתוקצב המורה המכשיר בסך 4,000 ש"ש לשנה. בעבור תשלום זה יידרש כל מורה מכשיר ללוות את הסטודנט בכיתתו בהיקף של 4 שעות שבועיות לפחות, ויחויב כל מורה מכשיר לפגוש את הסטודנט למפגש חניכה בהיקף של שעה אחת לפחות במערכת השעות.
- ג. סכומים אלה כוללים עלות מעסיק, וחייבים בתשלומי המסים הנדרשים. התשלום למורה/גננת מכשירה הוא כנגד התחייבות להקדשת כ-2 שעות שבועיות לעבודת הנחייה ממוסדת עם הסטודנטים אותם היא חונכת, לאורך השבוע, כולל מתן משוב מעצב לאורך השנה ומשוב מסכם בסוף השנה. יובהר כי שעות אלו אינן מהוות חלק מהיקף משרת המורה/גננת במשרד החינוך/בבעלות על בית הספר/גן הילדים.
5. תקצוב מורים מקשרים בביה"ס:
- א. יתוקצבו בסך 500 ש"ש לשנה לכל סטודנט מתנסה בבית הספר.
- ב. במידה ומקשר בית ספרי הוא גם מורה מכשיר, הוא זכאי לסכום מירבי של עד 15,000 ש"ש לשנה על תפקידו כמקשר וכמורה מכשיר. **בכל מקרה, מקשר בית ספרי לא יהיה מורה מכשיר ליותר מסטודנט אחד.**
- ג. סכום זה כולל עלות מעסיק, וחייב בתשלומי המסים הנדרשים.
- ד. **מנהל/מנהלת ביה"ס מנוע/ה מלמלא תפקיד "מורה מקשר".**
6. **פיתוח מקצועי לקבוצות המורים/הגננות המכשירים:** 30 שעות שיינתנו על ידי המוסד המכשיר לקבוצה של 10 מורים/גננות ומעלה. התקציב יהיה כפולה של מספר הסטודנטים המאושרים בתכנית כפול 1000 ש"ש לסטודנט לשנה.
- התקצוב בסעיפים 1-6 יועבר למוסדות ההכשרה.

יובהר כי התקצוב בסעיפים 4 ו-5 יועבר למוסדות ההכשרה לצורך תשלום ישיר למורים ולגננות המכשירים ולמורים/הגננות המקשרים בבית ספר / בגן את הגמול המגיע להם. סכום זה כולל עלות מעסיק, וחייב בתשלומי המסים הנדרשים.

למען הסר ספק, יובהר כי המשרד יתקצב את מוסדות ההכשרה ולא יעביר במישרין תשלום למורים/לגננות, באשר אין קשרי עבודה מכל סוג שהוא בין המשרד ובין המורים/הגננות לצורך פעילות זו. התשלום למורים ולגננות המכשירים ולמורים והגננות המקשרים ייעשה ע"י מוסדות ההכשרה בלבד.

תנאי סף:

1. המוסד המכשיר הוא מכללה אקדמית לחינוך, או אוניברסיטה המקיימת תכנית להכשרת עו"ה באישור המועצה להשכלה גבוהה (המל"ג).
2. המספר המינימאלי של סטודנטים מהמוסד המכשיר שייקחו חלק בתכנית יהיה 10.
3. היקף ההתנסות המעשית של כל סטודנט בתכנית לא יפחת מ-12 שעות בשבוע.
4. המוסד המכשיר יכין תכנית לפיתוח מקצועי של המורים/הגננות המכשירים בבתי הספר/בגני הילדים כדי להכשירם לתפקיד. התכנית תהיה בהיקף של 30 שעות בשנה.
5. מוסד מכשיר שייקח חלק בתכנית יתחייב להשתתף בצוות היגוי ותמיכה, שיוקם במחוז, על-מנת לקדם את שילוב הסטודנטים בדגמי שותפות. הצוות המחוזי יכלול: מפקחים ובעלי תפקידים מהמחוז ומהמטה, אנשי אקדמיה, נציגי הרשות המקומית, נציגי מרכזי הפסג"ה.
6. המוסד המכשיר קיבל את אישור מנהל המחוז, או מי מטעמו, לתכנית המוצעת.
7. המוסד המכשיר מתחייב לקיים הדרכה באופן סדיר לפחות פעמיים בשבוע, בשותפות עם המורים/גננות המכשירים במוסד ההתנסות בו מתקיימת השותפות. למדריך הפדגוגי יש אחריות לקדם את תהליכי ההוראה וההדרכה בכיתות/קבוצות הלמידה ובמשימות מגוונות שהן מעבר להוראה במסגרת החינוכית. בנוסף, המעקב והמשוב מנוהלים ומבוצעים על-ידי המדריך הפדגוגי, בתיאום עם המורים/הגננות המכשירים, במסגרת ההתנסות ואף בשיתוף פעולה מלא עם המקשר הבית הספרי ומנהל בית הספר או המפקח הכולל בגן.
8. המוסד המכשיר ימנה מתאם אקדמי לתוכנית. המתאם האקדמי ייבחר על ידי המוסד המכשיר ויהווה איש קשר עם מטה "אקדמיה-כיתה" ועם המחוזות בהם פועלת התכנית. המתאם, בשיתוף הגופים הרלוונטיים במוסד המכשיר, יהיה שותף בקביעת המדיניות של כניסת מתכשרים להוראה מהמוסד המכשיר לתכנית, ירכז את שיבוץ הסטודנטים לתכנית בהתאם למכסות שהוגדרו בקול קורא. יפעל לשיבוץ מיטבי של הסטודנטים והתאמתם למורים וגננות מכשירים באותם מוסדות חינוך. המתאם יהיה בקשר עם המחוזות ועם הגורמים שהוגדרו על ידם לתיאום בחירת בתי הספר והגנים בתכנית, ויעמוד בקשר עם מטה

- "אקדמיה-כיתה", יעמיד לרשותם נתונים רלוונטיים להפעלת התכנית, ויהיה שותף בתהליכי פיתוח מקצועי שיתקיימו במסגרת תכנית "אקדמיה-כיתה לאורך השנה.
9. בבתי הספר המשתתפים בתוכנית ימונה "מורה מקשר", אשר נמצא מעל חצי משרה במוסד החינוכי, ותפקידו לרכז את כלל המשימות הכרוכות בהשמת הסטודנטים בכיתות ושילובם בפעילויות ביה"ס; לתאם את עבודת המורים המכשירים, בשיתוף עם המדריכים הפדגוגיים והמתאם האקדמי. המקשרים בבתי הספר ימונו ע"י מנהל/מנהלת ביה"ס.
10. מנהל/מנהלת ביה"ס מנוע/ה מלמלא תפקיד "מורה מקשר".

הנחיות כלליות לבקשת הקצאת תקציב:

1. המוסד המכשיר יגיש, במועדים שייקבעו בקול הקורא, בקשה הכוללת:
 - א. מספר הסטודנטים המתחייבים להשתתף בתכנית, בחלוקה על פי התכניות, המסלולים, התמחויות והיקף ההתנסות בשעות ובימים.
 - ב. מספר המד"פים מהמוסד המכשיר שישתתפו בתכנית.
 - ג. תוכנית הכשרה לפיתוח מקצועי של "המורים/הגננות המכשירים" בשנים א', ב' ו-ג'.
 - ד. התחייבות למנות מתאם אקדמי.
2. המוסדות המכשירים יפנו אל המחוזות לתאום התכנית. המוסד המכשיר והמחוזות יגישו למינהל הצעה משותפת, המאושרת ע"י מנהל המחוז, או מי מטעמו ונשיא/ת המוסד המכשיר, או מי מטעמו, שתכלול:
 - א. פריסת מוסדות החינוך בהם תתקיים התכנית, כולל סמל המוסד, ומספר הסטודנטים שישוּבצו בכל בית ספר/גן ילדים. בתי הספר/גני הילדים שישתתפו בתכנית יבחרו על פי מאפיינים שיקבעו במשותף עם המחוז כגון: איכות המורים המכשירים, כיתות עמוסות, יכולת בית ספר לספק מורים מכשירים לכל הסטודנטים ועוד. פיתוח מקצועי בית-ספרי מאושר ע"י המחוז.
 - ב. פיתוח מקצועי בית-ספרי מאושר ע"י המחוז.
3. וועדה של המינהל תבחן את כל ההצעות שהוגשו ע"י המוסדות כדלהלן:
 - א. עמידה בתנאי הסף.
 - ב. יבוצע חישוב להתאמת היקף המשתתפים בתוכנית ל- 5000 סטודנטים, ע"י הפחתה יחסית של כלל מספר הסטודנטים בבקשות שעומדות בתנאי הסף.
 - ג. חישוב תקציב לכל בקשה, לפי המפורט בפרק "תקצוב התכנית" סעיפים 1-5
 - ד. המנהל יודיע לכל מוסד מכשיר שבקשתו לתקצוב אושרה, על היקף הקבוצות המאושרות לו, עפ"י תכניות/מסלולים/התמחויות והיקף התקציב המאושר.

חתימות:

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל עובדי הוראה
אגף הכשרה אקדמית וקשרי מל"ג ות"ת

עמית אדרי
המנהל הכללי

עדי קורסיה
מנהל אגף א' תקציב מינהל עו"ה

עו"ד שנית פנחסי הראל
ממונה לשכה משפטית

שירה שושני
ס/בכירה לחשב המשרד

ד"ר לילי רוטו
מנהלת אגף הכשרה אקדמאית וקשרי מל"ג ות"ת

סיגל אלה
מנהלת תחום בכיר תקציב
מנהל כלכלה ותקציבים